

sådant läroverk, må kunna erhålla ett årligt arfvodes-tillägg af 500 kronor.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 27 januari 1889.

S. J. Kardell.

N:o 149.

Af herr H. Andersson i Bringåsen, om beredande af tryggad besittningsrätt åt innehafvare af vissa å kronans utarrenderade egendomar befintliga lägenheter.

Med anledning af en till sistlidne Riksdag aflemnad kongl. proposition, beslutade Riksdagen: »att då domänstyrelsen vid pröfning af arrendeförslag å kronoegendom, som blifvit efter 1889 års början uppgjort, funne lägenhetsinnehafvare, som å egendomen bebodde honom sjelf tillhöriga, före den 1 januari 1883 uppförda byggnader, kunna utan men för egendomens skötsel vid lägenheten bibehållas, hvarigenom lägenhetsinnehafvaren och hans hustru förbehölles att mot afgäld, som i sammanhang härmed af domänstyrelsen blefve faststald, kvarbo å lägenheten till arrendeperiodens slut, om de så länge lefde och domänstyrelsen ej under arrendetiden på grund af deras uppförande eller underlåtenhet att utgöra afgälden funne anledning dem genom uppsägning från lägenheten skilja, äfvensom att domänstyrelsen jemväl måtte ega att beträffande sådan lägenhet, hvilken domänstyrelsen ansåge för egendomen, hvarå den funnes, medföra gagn, meddela så beskaffadt stadgande, att lägenhetens bibehållande till arrendeperiodens utgång, gjordes oberoende af innehafvarens frånfalle eller lägenhetens öfverlä-tande på annan person».

Detta Riksdagens beslut, ehuru godt i och för sig, vållar dock att en väsentligt olika behandling uppstår mellan sådana lägenhetsinne-

hafvare, som njuta fördel af detta stadgande och dem som innehafva lägenheter på de kronoegendomar, som skola försäljas, emedan de förra få mot afgäld kvarbo, då de sednare deremot måste, kanske oftast på gamla dagar, blifva utan tak öfver hufvudet. Detta missförhållande synes mig af flera skäl tarfva rättelse, ty jag kan icke finna annat än att ifrågavarande lägenhetsinnehafvare och isynnerhet s. k. dagsverkstorpore böra åtnjuta samma behandling från statens sida, oafsedt om staten utarrenderar eller försäljer fastigheten.

Att statens egendomar skulle betinga lägre salupris, om derå befintliga s. k. dagsverkstorpore mot afgäld finge på lifstid besitta sina innehafvande lägenheter, tror jag icke är så mycket att befara, då det i de flesta fall torde ligga i köparens, likasom förut i arrendatorns och statens intresse, att å egendomen ega tillgång på arbetskrafter, men om också vid en och annan försäljning några hundra kronors lägre köpeskilling skulle blifva följdén af en sådan bestämmelse som den jag här afser, så må detta icke hjälpas, ty det är i min tanke ovärdigt staten att föregå med det dåliga exemplet att beröfva sina arbetare — och som sådana måste kronoegendomarnas dagsverkstorpore anses — deras på ärligt sätt förvärfvade hus och hem och, så att säga, med fullt uppsåt skaffa kommunerna fattighjon på halsen.

På grund af det anförda får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta den förändring eller tillägg i förordningen om beredande af tryggad besittningsrätt åt innehafvare af vissa å kronans utarrenderade egendomar befintliga lägenheter, att äfven de, som innehafva lägenheter å sådana domäner, som skola försäljas, må, mot vid försäljningen föreskrifven afgäld till köparen, i dagsverken eller penningar, få i mannens och hustruns lifstid vid lägenheten bibehållas, derest icke kontraktet med arrendatorn föreskrifver kortare tid för afträdadet.

Stockholm den 26 januari 1889.

Hans Andersson
i Bringåsen.